

πὸν κρύβουν τὸ φῶς. Μὰ ὅποιος δύναται νάνεβει ψηλά, στ' ἀψηλότερα κλώνια, πὸν μόνο τρυφερά κ' αίσταντικά φτερά μπορούνε νὰ φτάσουν, πὸ ψηλά, κὶ ἀπὸ κεῖ πὸν κουρνιάζουν οἱ Ἐρωτες, κεῖ κάπου πὸν χορεύουν οἱ Μοῦσες, τὸ περιφημότερο πανόραμα ξανοίγεται μπρὸς στὴ θωριά του. Πανώρια ἢ Φύση ξαπλώνεται κεῖ κάτω μὲ τὰ χρώματά της καὶ τὰ λουλούδια της, στεφανωμένη μὲ τὰ Αἰσθήματα καὶ τὴς Ἀγάπες· καὶ στὸ λερὸ φουσιὸ πὸν σκεπάζει κὶ ὀργώνει τὰ σπλάχνα της, στ' ἀνθρώπινα, μαῦρες σιχαμερὲς σαῦρες καὶ σκουλίκια διατρέχουν τὴς δημοφες ἐκτάσεις. Κὶ ὅσο ἀνεβαίνει κανεὶς πὸ ψηλά, στὸ δέντρο τοῦ Πόνου, τόσο βλέπει καλύτερα, ξεχωρίζει καθερώτερα, νιώθει ἀληθινότερα.

Ἡ κορφή του φτάνει τὴν Πούλια καὶ τὸν Αὐγερινό!

Ἀνεβασμένος ψηλά, σ' ἓνα ἀπὸ τὰ ψηλότερα κλωνάρια τοῦ Ἱεροῦ Δέντρο τοῦ Πόνου, πὸ ψηλά ἀπὸ κεῖ πὸν κουρνιάζουν οἱ Ἐρωτες καὶ κάπου κεῖ πὸν χορεύουν οἱ Μοῦσες, χαράζω τὴς ἀστράχαστες τοῦτες κοντυλιές ἀπάνου στ' Ἀνθρώπινα καὶ τοὺς Ἀνθρώπους, πὸν σὰν ἀπὸ ἄλλον κόσμον τὰ θωράω ἀπ' τὴ σκοπιά μου καὶ τὰ ξεχωρίζω νὰ κυλιῶνται στὸ λερὸ φουσιὸ κεῖ κάτω, γύρω σὲ κάτι ἀνθρώπους...

*Οχτώβρης τοῦ 20.

ΝΟΝΤΑΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΤΕΤΡΑΦΥΛΛΟ ΤΡΙΦΥΛΛΙ

Τ' ἀγγόνια μαζεύτηκαν γύρω της, κ' ἡ καλὴ γιαγιά ἀρχίνησε, μὲ τὴ σιγανή, γλυκεῖα φωνή της :

Ἦρες κὶ ὄρες μακριὰ ἀπ' τὴν πολιτεία εἶταν ἓνα μέρος ἐρημικὸ κὶ ἄγριο. Σπάνιο πρῶμα νὰ περάσει ἀπὸ κεῖ ψυχὴ ζωντανή. Δέντρα καὶ λουλούδια δὲ φυτρῶναν σ' αὐτὸ τὸν τόπο. Μόνο τριφύλλι, ἄγρια χόρτα κὶ ἀγκάθια εἶντουσαν πολλά. Πεταλοῦδες καὶ πουλιά δὲν πετάγανε κεῖ, πρὸβάτα καὶ γίδια δὲ δόσκανε. Ὅλος ὁ τόπος εἶταν ἐρημικὸς κὶ ἄγριος, καὶ βασιλευε γύρω μιά νεκρικὴ ἡσυχία. Σπάνιο νὰ περάσει ἀπὸ κεῖ ἄνθρωπος. Κανένας δὲ φρόντιζε γιὰ τὸ μέρος αὐτό· τὸ τριφύλλι δὲν ποτιζότανε παρὰ ἀπὸ τὴ βροχὴ τοῦ Θεοῦ — κ' ἡ γιαγιά ἔκαμε τὸ σταυρὸ της.

Τὸ τριφύλλι εἶτανε πυκνὸ πυκνὸ, καὶ μέσα σ' ἄλλα τριφύλλια φαινότανε ἓνα μεγαλύτερο ἀπὸ τὰλλα, μὲ ἄσπρη καταπράσινα φύλλα, ἓνα τετράφυλλο τριφύλλι.

Ὁ κόσμος ὅλος στὴν πολιτεία — πλούσιοι, φτωχοὶ, ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά, — ψάχνανε νύχτα μέρα γιὰ νὰ τὸ βροῦνε, μέσα στὰ μεγάλα κὶ ὠραῖα περιβόλια, μέσα στὰ ποτιστικά λειβάδια, κὶ αὐτὸ βρισκότανε σ' αὐτὸ τὸ ἄγριο κ' ἐρημικὸ μέρος...

Οἱ μανάδες φυτεύανε σὲ γλάστρες τριφύλλι, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ θγεῖ καὶ κανένα τετράφυλλο, καὶ τὰ κορίτσια τοὺς σηκώνοντουσαν κάθε πρωὶ κρυφὰ γιὰ νὰ τὸ βροῦνε. Τὰ παλληκάρια γυρίζανε ὄξω στὰ περιβόλια, κὶ ὅλο ψάχνανε μὲς στὰ χορτάρια. Οἱ ἄρχον-

τες ἀγοράζανε ἐπίτηδες περιβόλια, κὶ ὅλο ψάχνανε... Μὰ κανένας δὲν τῆβρισκε τὸ τετράφυλλο τριφύλλι, γιὰτὶ κανένας δὲ φαντάστηκε νὰ πάει στὸ ἐρημικὸ κὶ ἄγριο ἐκεῖνο μέρος γιὰ νὰ ζητήσει τὸ τετράφυλλο τριφύλλι.

Ὅμως, μιὰ φορὰ, πέρασε κεῖ κοντὰ, ἀπὸ τὸ δρόμο, ἓνα ὠραῖο αὐτοκίνητο μὲ πολλὲς θέσες. Καθόντουσαν μέσα σοβαρὰ κύριοι, κελοντυμένοι, δημορφες γυναῖκες μὲ πολλὰ λούσα, παιδάκια φορτωμένα πινηνίδια. Ἀλλὰ τὸ αὐτοκίνητο ἔτρεχε γλήγορα, γλήγορα, μέσα σὲ σύννεφα σκόνης, πέρασε σὰν ἀστραπὴ μπροστὰ ἀπ' τὸ τετράφυλλο τριφύλλι, καὶ χάθηκε μακριὰ, χωρὶς κανένας μέσα ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο νὰ προφτάσει νὰ δεῖ τὸ τετράφυλλο τριφύλλι.

Μιὰν ἄλλη μέρα, ἓνα ζευγάρι ἀγαπημένων ξυμακρύθηκε ὡς ἐκεῖ, ψιθυρίζοντας λόγια τῆς ἀγάπης. Οἱ δυὸ ἀγαπημένοι θάβλεπαν ἴσως τὸ τετράφυλλο τριφύλλι· ἀλλὰ μιὰ μεγάλη, σχαμερὴ μύγα πέταξε μπροστὰ τοὺς βουίζοντας, καὶ τὸ ζευγάρι τῶν ἐρωτευμένων πέρασε καὶ δὲν εἶδε οὔτε αὐτὸ τὸ τετράφυλλο τριφύλλι.

Κὶ ὁ κόσμος μέσα στὴν πολιτεία, ὅλο ἔψαχνε μὲς στὰ περιβόλια καὶ τὰ ποτιστικά λειβάδια, γιὰ νὰ βρεῖ τὸ τετράφυλλο τριφύλλι, μὰ κανένας δὲν τῆβρισκε, γιὰτὶ κανένας δὲ συλλογίστηκε νὰν τὸ γυρέψει σ' αὐτὸν τὸν ἐρημικὸ κὶ ἄγριον τόπο...

Ἐνας τσοπάνης, ἄλλη μιὰ φορὰ, πέρασε ἀπὸ κεῖ, πηγαίνοντας στὰ τράματά του. Μπήκε μὲς ο τριφύλλι, ξαπλώθηκε, εἶδε τὸ τετράφυλλο, ἀλλὰ δὲν τοῦκανε καμιά ἐντύπωση, γιὰτὶ οὔτε ἤξευρε τί διαφορὴ εἶχε ἀπὸ τὰλλα τὰ τριφύλλια. Τὸ ἄφησε λοιπὸν, κ' ἔφυγε κὶ αὐτὸς χωρὶς νὰν τὸ κόψει.

Κὶ ὅλο τὸ γύρευε μέσα στὴν πολιτεία ὁ κόσμος, μὰ κανένας δὲν τῆβρισκε, γιὰτὶ κανένας δὲ σκέφτηκε νὰ τὸ ζητήσει κεῖ πὸν εἶτανε...

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τὰ εἶπε ἡ γιαγιά ἀργά, ἀργά, καὶ σιγανὰ, μὲ τὰ μάτια μισκλεισμένα. Ἐπειτα ἔγυρε τὸ ἄσπρο της κεφάλι πάνω στὸν ὄμο, ἄφησε τὰ χέρια της νὰ κρεμαστοῦνε κάτω, κ' ἔκλεισε τὰ μάτια.

— Λοιπὸν, γιαγιά, δὲν τῆβρε κανεὶς τὸ τετράφυλλο τριφύλλι;

Ἀλλὰ ἡ γιαγιά δὲν ἔδωσε καμιά ἀπάντηση. Εἶχε ἀποκοιμηθεῖ. Τὰγγόνια λιπηθήκανε καὶ δὲ θέλησαν νὰ ξυπνήσουν τὴν καμμένη τὴν γιαγιά. Ἐπειτα καὶ τὸ παρμῦθι δὲν εἶτανε τόσο καλὸ. Δὲν ἔλεγε οὔτε γιὰ ὠραῖα βασιλόπουλα, οὔτε γιὰ φαντάσματα, οὔτε γιὰ ληστές. Ἄφισαν λοιπὸν τὴν καλὴν γιαγιά νὰ κοιμάται, κὶ ἀρχίνησαν τὰ παιγνίδια καὶ τὰ πηδήματα. Ὅστερ' ἀπὸ λίγο λησιμόνησαν ὅλος διόλου τὴν ἱστορία μὲ τὸ τετράφυλλο τριφύλλι, πὸν κανένας δὲν τῆβρισκε, γιὰτὶ κανένας δὲν τὸ ζήτηγε κεῖ πὸν εἶταν, καὶ πὸν οὔτε οἱ ἄνθρωποι, μὲ τ' αὐτοκίνητο, οὔτε οἱ ἐρωτευμένοι, οὔτε ὁ τσοπάνης τὸ βρήκανε, ἂν καὶ περάσανε τόσο κοντὰ...

Πάντα

ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ